

Я. Ю. Орленко,
к. е. н., докторант, Донецький державний університет управління

РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО- ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Y. Orlenko,
Ph.D. , Doctoral Student, Donetsk State University of Management

DEVELOPMENT OF MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION BY INVESTMENT AND
INNOVATIVE ACTIVITY IN THE CONTEXT OF FOOD SUPPLY OF THE POPULATION

У статті визначено структуру інвестиційно-інноваційного механізму на регіональному рівні; систематизовано критерії ефективності стратегічного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в сільському господарстві регіону; розкрито особливості формування механізму формування і реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної політики; запропоновано механізм державного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрному секторі економіки на регіональному рівні.

In article the structure investment – the innovative mechanism at regional level is opened; criteria of efficiency of strategic management by investment and innovative activity in region agriculture are systematized; features of formation of the mechanism of formation and realization of regional investment and innovative policy are opened; the mechanism of public administration by investment and innovative activity in agrarian sector of economy at regional level is offered.

Ключові слова: Державне управління, механізми державного управління, інвестиційно-інноваційна діяльність, аграрний сектор економіки, сільське господарство.

Key words: Public administration, mechanisms of public administration, investment and innovative activity, agrarian sector, agriculture.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Незважаючи на досить широку популярність і дослідження окремих типів економічних, організаційних, управлінських або господарських механізмів, поняття "механізм" залишається недостатньо чітко визначеним. Ця невизначеність значно посилюється щодо механізмів регіонального управління. У цілому механізм системної організації інвестиційно-інноваційної діяльності слід розглядати як найбільш активний елемент системи управління, що забезпечує вплив на чинники, від стану яких залежить результат діяльності керованого об'єкта.

Механізм управління регіональною інвестиційною діяльністю можна визначити як сукупність інвестиційних ресурсів; методів, засобів, інструментів і важелів впливу на інвестиційно-інноваційні процеси в регіоні, застосовуються органами державної влади для розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності регіону.

Питання щодо структури механізму управління залишається дискусійним, а стосовно регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії недостатньо розкрито. До цього висновку приводить аналіз наукової літератури з даної проблематики [1—7].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Визначити напрями вдосконалення механізму державного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрному секторі економіки на регіональному рівні.

РЕЗУЛЬТАТИ

До структури інвестиційно-інноваційного механізму на регіональному рівні традиційно відносять такі елементи:

1. Правове регулювання та методичне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності.

2. Організаційне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності.

3. Формування сприятливого інвестиційного клімату в регіоні.

4. Ресурсне забезпечення інвестиційно-інноваційних процесів [1, с. 138].

Механізм системної організації інвестиційно-інноваційної діяльності — це інструмент реалізації регіональної інвестиційної інноваційної політики, який включає в себе наступні структурні елементи:

— цілі управління, що трансформовані в критерії управління (кількісний аналог цілей);

— чинники управління (елементи об'єкта їх управління та їх зв'язку, на які здійснюється вплив в інтересах досягнення поставлених цілей);

— методи впливу на чинники (інструментарій, способи і технологія досягнення поставлених цілей);

— ресурси управління (матеріально-технічні, фінансові, соціальні, інституційні та інші ресурси, при використанні яких реалізується обраний метод управління і забезпечується досягнення поставленої мети) [3, с. 57].

Відповідно до принципів стратегічного управління виникає необхідність трансформації цілей у конкретні завдання (критерії управління).

Критеріями управління регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії можна вважати досягнення в регіоні стійкої динаміки наступних показників:

— темпу зростання інвестицій (залучення у відтворювальний процес власних фінансових ресурсів підприємств, інвестиційних кредитів за рахунок внутрішніх заощаджень, зовнішніх інвестиційних кредитів, прямих інвестицій);

— рівня капіталізації виробництва в пріоритетних галузях економіки;

— зростання валового продукту, товарообігу;

— підвищення ефективності господарських зв'язків на ринку товарів, послуг, капіталу, яка виражається у зростанні чутливості до інвестицій;

— зниження фінансового ризику в економіці регіону;

Таблиця 1. Методи і важелі управлінського впливу на регіональні інвестиційні процеси в аграрному секторі економіки

Методи	Інструменти державного управління інвестиціями
Правові	
Розробка і прийняття нормативно-правових актів, забезпечення контролю за виконанням вже прийнятих актів	- розробка, прийняття і видання нормативно-правових актів; - укладання договорів; - прийняття державних програм, концепцій, стратегій
Організаційні	
Методи, що спрямовані на координацію інвестиційної діяльності і підвищення іміджу регіону серед інвесторів	- створення ради (комісії) по інвестиціям; - формування бази даних інвестиційних проєктів; - створення системи доведення інформації до потенційних інвесторів, учасників інвестиційного процесу; - розробка PR-компаній і іміджевих заходів
Адміністративні	
Методи, що застосовуються у відношенні об'єктів управління в інвестиційній діяльності, для того, щоб заохотити їх до дотримання встановлених норм і правил.	- реєстрація, ліцензування; - квотування; - застосування системи санкцій; - погоджувально-дозвільні процедури.
Економічні	
Методи, що спрямовані на створення сприятливих умов залучення інвестицій	- державне фінансування; - податкові пільги; - бюджетні позики; - державні гарантії; - спеціальний податковий режим; - субсидія у вигляді компенсації процентної ставки за банківським кредитом; - субсидія на компенсацію енерготарифів; - пільгові умови користування землею і іншими природними ресурсами тощо.
Інституціональні	
Методи, що спрямовані на створення інститутів для реалізації інвестиційної стратегії	- інвестиційний фонд розвитку; - лізингові компанії; - заставні і венчурні фонди; - страхові компанії і інші фінансові інститути.

— підвищення ефективності структури виробництва і споживання.

В якості критеріїв ефективності стратегічного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю використовуються цільові індикатори економічного розвитку сільського господарства регіону:

— індекс виробництва продукції сільського господарства в порівняльних цінах;

— індекс фізичного об'єму інвестицій в основний капітал сільського господарства за програмою (в тому числі за джерелами фінансування);

— коефіцієнти оновлення техніки у сільському господарстві (трактори, зернозбиральні та кормозбиральні комбайни);

— енергозабезпеченість у сільськогосподарських організаціях на 100 га посівної площі.

У ході формування механізму управління і реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної політики повинні бути враховані групи чинників, в сукупності формують інвестиційний потенціал регіону, а саме: ресурсно-сировинний, трудовий, виробничий, інноваційний, інституціональний, інфраструктурний, фінансовий, споживчий потенціали, а також передумови для раціонального формування і ефективного використання потенціалу, що в сукупності визначає інвестиційний клімат регіону.

Усі функції державного управління інвестиціями повинні виконуватися із застосуванням наукових підходів, методів та інструментів [7, с. 67].

Таблиця 2. Економічні методи управління інвестиційними процесами в регіоні

Прямі методи	Непрямі методи
Бюджетні	
<ul style="list-style-type: none"> - Формування структури доходів і витрат бюджету регіону (в тому числі бюджету розвитку). - Дотації і субвенції, що надаються місцевими бюджетами. - Розробка, затвердження і фінансування інвестиційних проектів з коштів регіонального бюджету, конкурсний відбір інвестиційних проектів. - Розміщення на конкурсній основі коштів бюджетів країни на фінансування затверджених інвестиційних проектів 	<ul style="list-style-type: none"> - Надання бюджетних субсидій на розвиток відсталих територій і галузей. - Надання субсидій на підготовку і навчання спеціалістів в галузі інвестиційного менеджменту. - Встановлення порядку і умов надання бюджетних кредитів. - Стимулюючі субвенції для підприємств, що знаходяться в складних економічних і екологічних умовах
Податкові	
<ul style="list-style-type: none"> - Визначення складу, ставок, порядку і строків сплати податків, що надходять до регіонального бюджету 	<ul style="list-style-type: none"> - Регулювання оподаткування. - Надання податкових знижок на інвестиції (податковий кредит). - Прискорена амортизація основного капіталу. - Надання податкових пільг і спеціальних податкових режимів інвесторам
Кредитно-грошові	
<ul style="list-style-type: none"> - Випуск регіональних і корпоративних цінних паперів. - Цільове кредитування. - Встановлення лімітів кредитування, обсягів наданих кредитів 	<ul style="list-style-type: none"> - Операції з регіональними і корпоративними цінними паперами на фондовому ринку. - Страхування кредитів. - Здійснення дисконтної політики (регулювання облікових ставок за кредитами)
Антимонопольні	
<ul style="list-style-type: none"> - Регулювання цін і тарифів. - Встановлення визначеного рівня цін на деякі товари і послуги 	<ul style="list-style-type: none"> - Розвиток конкурентного середовища. - Створення бізнес-інкубаторів. - Надання інформаційних і консультаційних послуг з організації бізнесу, інвестиційного бізнес-планування тощо
Зовнішньоекономічні	
<ul style="list-style-type: none"> - Торгівельна політика 	<ul style="list-style-type: none"> - Залучення іноземних інвестицій. - Координація і контроль за здійсненням зовнішньоторгівельної діяльності суб'єктів інвестиційної діяльності. - Митне регулювання. - Надання регіональних пільг в сфері зовнішніх економічних зв'язків
Інші	
<ul style="list-style-type: none"> - Пряме управління державними інвестиціями 	<ul style="list-style-type: none"> - Визначення умов і порядку природокористування. - Надання суб'єктам інвестиційної діяльності пільгових умов користування землею і іншими природними ресурсами. - Страхування ризиків

Питання класифікації методів управлінського впливу на інвестиційно-інноваційну сферу на сьогоднішній день залишається дискусійним, особливо це проявляється у сфері регіонального управління. Структура методів і важелів управлінського впливу на регіональні інвестиційні процеси, які відображають специфіку аграрного сектора економіки представлені в табл. 1.

За характером управлінських впливів розрізняють методи прямого і непрямого впливу. Специфіка прямих методів полягає в тому, що вони прямо, а не опосередковано впливають на суб'єкти економічної діяльності, реалізуються засобами адміністративного впливу. Економічний і соціальний ефект методів прямого впливу забезпечується оперативністю їх застосування та жорсткою організаційно-правовою регламентацією [7, с. 70].

Методи непрямого впливу покликані створювати умови, за яких суб'єкти регіональної інвестиційно-інноваційної системи будуть зацікавлені приймати рішення, що відповідають цілям регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії. Залежно від інструментів державно-

го управління, що використовуються, ми виділяємо також наступні методи державного регулювання: адміністративні, економічні, інституційні.

При цьому правові та організаційні методи є різновидом адміністративних. Адміністративні методи управлінського впливу базуються на силі і авторитеті органів влади, не пов'язані зі створенням додаткових матеріальних стимулів для їх реалізації, включають усе комплекс прийняття нормативно-правових документів, що створюють і регулюють правові умови діяльності суб'єктів регіональної інвестиційно-інноваційної системи. Адміністративні методи є формалізованими, в основному розпорядчими (що і як треба зробити в обов'язковому порядку). За характером впливу адміністративні методи є переважно прямими. До числа переваг адміністративних методів можна віднести цілеспрямоване і оперативне вирішення найбільш гострих протиріч в інвестиційній сфері, забезпечення загальнодержавних і регіональних пріоритетів інвестування у стратегічно важливих галузях економіки. До групи адміністративних методів відносяться:

- прийняття законодавчих актів, нормативних положень, що стосуються регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в регіоні;

- управління державною власністю, в тому числі управлін-

ня унітарними підприємствами держсектора;

- встановлення обов'язкових вимог до суб'єктів регіональної інвестиційно-інноваційної системи стосовно досягнення ними однозначно певних параметрів господарської діяльності (наприклад, мінімального розміру статутного капіталу, заробітної плати тощо);

- встановлення правил державної реєстрації підприємств, здійснення ними господарських операцій;

- регіональне замовлення;

- ліцензування певних видів діяльності;

- встановлення правил приватизації;

- захист прав і законних інтересів суб'єктів інвестиційно-інноваційної діяльності;

- встановлення відповідальності суб'єктів інвестиційно-інноваційної діяльності за правопорушення, що передбачені законодавством;

- розробка та реалізація регіональних інвестиційних та інноваційних програм тощо.

Особливе місце в системі регулювання інвестиційно-інноваційною діяльністю займають економічні методи.

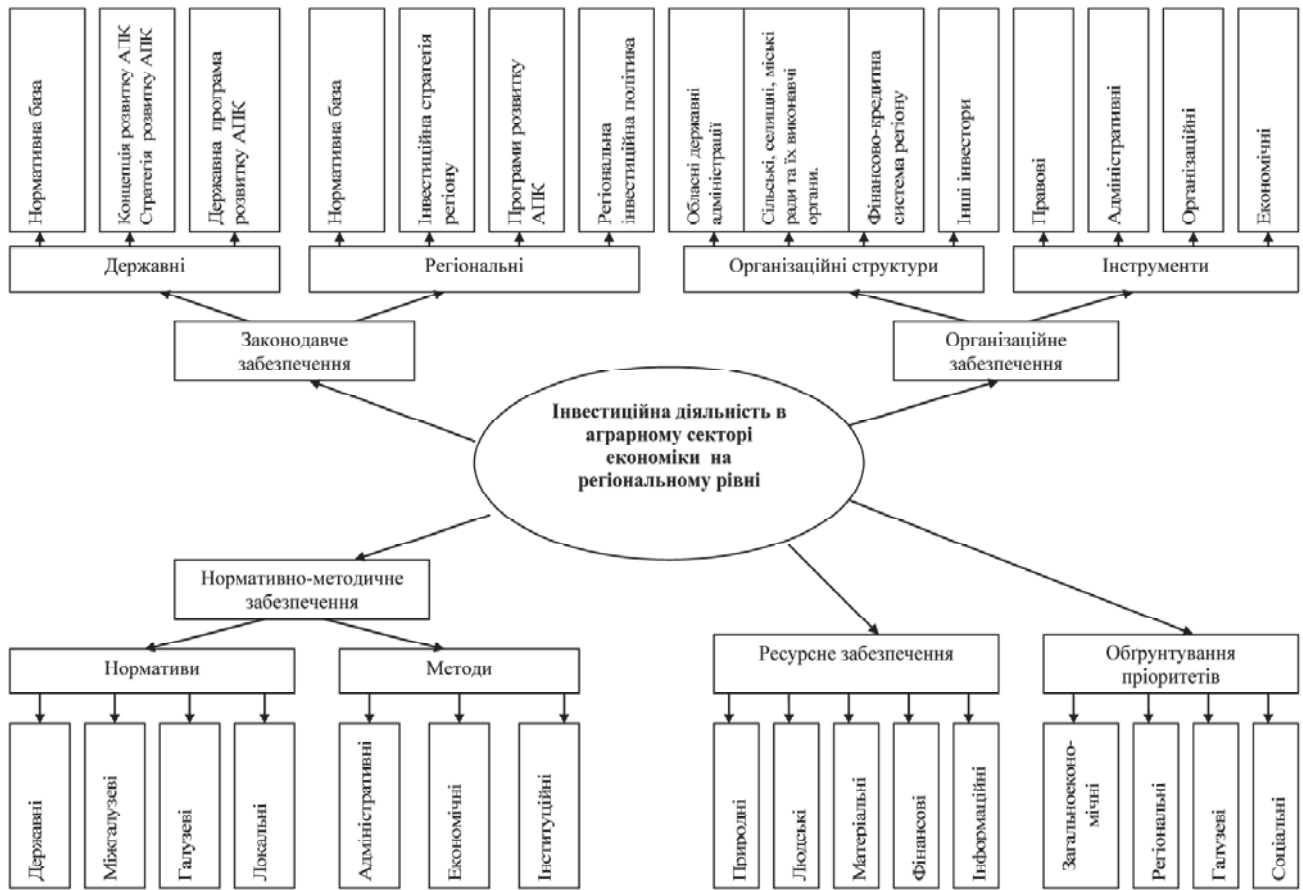

Рис. 1. Механізм забезпечення інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки на регіональному рівні

Економічні методи управлінського впливу покликані враховувати різні інтереси і мотиви діяльності різних суб'єктів регіонального інвестиційного ринку та ринку інновацій; створити умови, що сприяли б вибору ними економічної поведінки, що дозволяє взаємопов'язувати суспільні і приватні інтереси. Економічні методи можуть бути прямими і непрямими. І ті, і інші передбачають використання податкових, кредитно-грошових, бюджетних, антимонопольних та інших інструментів. Сукупність економічних методів управлінського впливу представлена в таблиці 2.

Інституційні методи управлінського впливу полягають у створенні і підтримці ряду інститутів, що є необхідними для діяльності суб'єктів регіональної інвестиційної системи та реалізації інвестиційної стратегії регіону. До інституційних методів належать:

- створення регіональних інвестиційних фондів, венчурних та інноваційних фондів, страхових, аудиторських, лізингових та консалтингових компаній за участю державних адміністрацій;
- оптимальне поєднання можливостей створених державних і регіональних елементів інвестиційно-інноваційної інфраструктури, що включає мережу спеціалізованих інвестиційних інститутів;
- визначення стратегічних партнерів адміністрації в області розробки та реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії (банків, страхових, лізингових, аудиторських компаній тощо), наділення їх відповідними повноваженнями;

— створення координуючого, міжвідомчого органу в галузі інвестицій, наприклад, регіональної координаційної ради з інвестицій та інновацій для розробки рекомендацій регіональним органам влади у розвитку та здійсненні регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії, врахування інтересів найбільших регіональних інвесторів і споживачів інвестицій;

— створення (розвиток) інформаційно-рекламної, інформаційно-аналітичної служби.

Така інфраструктура повинна складатися зі спеціалізованих фондів, інформаційних і рекламних агентств, регіональних центрів просування іноземних інвестицій, що функціонують при обласних державних адміністраціях.

Система забезпечення функціонування механізму управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрному секторі в більшості регіонів України має цілий ряд особливостей регіонального та галузевого рівня, які визначають вектор розвитку галузі та інвестиційно-інноваційну стратегію:

1. Зниження рівня виробничо-технічного потенціалу галузі через фізичний і моральний знос основних засобів.
2. Висока ризикованість землеробства внаслідок деградації ґрунтів (вилучення поживних речовин в 4 рази перевершує рівень внесення добрив).
3. Вибуття з обігу 1/3 земель сільськогосподарського призначення.

4. Низька рентабельність сільськогосподарських організацій, їх висока кредиторська заборгованість.

5. Посилення економічного диспаритету цін у галузях, суміжних із сільським господарством, нееквівалентність міжгалузевого обміну.

6. Відтік робочої сили з галузі, гострий дефіцит кваліфікованих керівників, спеціалістів, робітників сільських професій, погіршення демографічної ситуації, рівня і якості життя на селі.

7. Нерозвиненість аграрних ринків, висока конкуренція на ринку продовольчих товарів посилюють проблеми збуту регіональної продукції.

З одного боку, перелічені чинники посилюють ризики інвестиційної діяльності, з іншого боку, зумовлюють гостру необхідність державного регулювання та формування елементів, що забезпечують функціонування механізму управління інвестиційно-інноваційною діяльністю.

Нормативно-правове забезпечення залучення інвестицій.

Ефективне функціонування механізму управління інвестиційно-інноваційної діяльності можливе тільки за наявності певної системи забезпечення, яка передбачає формування та реалізацію на регіональному рівні наступних елементів (рис. 1):

1. Законодавче та нормативне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності.
2. Організаційне забезпечення інвестиційної діяльності.
3. Ресурсне забезпечення інвестиційної діяльності.
4. Обґрунтування і розвиток пріоритетних галузей сільського господарства.

Державне управління інвестиційними процесами базується, насамперед, на законодавчій і нормативній базі. Доскональна нормативна база є фундаментом в управлінні інвестиційними процесами.

Методичне забезпечення механізму реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії включає комплекс методичних розробок і матеріалів з планування та ведення інвестиційно-інноваційної діяльності в конкретних галузях економіки, що носять рекомендаційний характер. Метою цих матеріалів є встановлення єдиних термінів, принципів оцінки, техніки розрахунків і методичних підходів до визначення ефективності інвестиційних проектів, адаптації їх до діючих технологічних, економічних, містобудівних, екологічних та інших стандартів. У складі методичного забезпечення можна виділити документи, що відрізняються за ступенем специфічних рекомендацій: державні, які регламентують окремі аспекти методичного супроводу інвестиційних процесів по всій території країни; міжгалузеві, регулюючі інвестиційно-інноваційну діяльність у декількох галузях національної економіки; галузеві, в яких регламентується порядок розрахунку або використання стандартів у конкретних галузях виробництва або галузях національної економіки; локальні, що відображають вимоги і мотиви ведення інвестиційно-інноваційної діяльності в конкретних суб'єктах господарювання.

Організаційне забезпечення механізму управління стратегією передбачає забезпечення підтримки та створення необхідних організаційних структур, що здійснюють дії з ініціювання, розвитку і контролю за досягнен-

ням поставлених цілей регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії. Організаційну основу механізму управління і реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної стратегії становлять:

- державні спеціалізовані структури регіонального та місцевого рівнів;
- банківська система та інші інституційні інвестори (фінансові, інвестиційні, страхові компанії);
- інвестиційні посередники та консультанти.

На регіональному рівні спостерігається велика різноманітність спеціалізованих організаційних структур, до компетенції яких входить регулювання регіональних інвестиційно-інноваційних процесів. До їх числа можна віднести: регіональні фонди програм розвитку, регіональні агентства сприяння інвестиціям, регіональні фонди гарантій Інвестиційно-інноваційних проєктів, позабюджетний фонд науки та технологічного розвитку, регіональні фонди розвитку, регіональний координаційний рада з інвестицій та інновацій тощо.

Формування сприятливого інвестиційного клімату у сільському господарстві регіону забезпечує інтенсивний приплив інвестицій за рахунок позикових, залучених і частково власних джерел, тому завдання регіону в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів — якомога більше залучити інвесторів і освоїти інвестиції — трансформується в необхідність вибудовування, інвестиційно-інноваційної стратегії у відповідності до регіональної аграрної політики та цільових індикаторів [5, с. 96]. Зміна стратегії інвестування з метою впорядкування інвестиційно-інноваційної діяльності потребує розробки положень "Державної інвестиційно-інноваційної політики в аграрному секторі економіки певного регіону". Розробка стратегії має здійснюватися за трьома етапами:

1. Обґрунтування напрямів формування сприятливого інвестиційного клімату в сільському господарстві регіону.
2. Обґрунтування джерел фінансування для реалізації економічних пріоритетів галузі.
3. Удосконалення системи державного регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в регіоні.

Аналіз ситуації в сфері інформаційного забезпечення регіонального стратегічного планування і організації моніторингу ефективності особливо інвестиційних заходів показав, що можливість державної статистики обмежені і часто не вдається достовірно оцінити економічну ситуацію, що динамічно змінюється в сфері агробізнесу та інвестування аграрної економіки. Це ускладнює розробку прогнозів і обґрунтування стратегічного вибору аграрного сектора території. Особливої актуальності набуває завдання інформаційного забезпечення органів виконавчої влади, інвесторів та сільських товаровиробників про характер і трансформаційні зміни фінансової, інвестиційної та інноваційної діяльності в суб'єктах господарювання регіону.

Наявність інформації про інвестиційну привабливість суб'єктів господарської діяльності в сільському господарстві для потенційних інвесторів є ключовим чинником успішної реалізації ними своїх інвестиційних проєктів.

Пропонуємо створити інформаційно-аналітичну систему (ІАС) для сільського господарства, яка, по-пер-

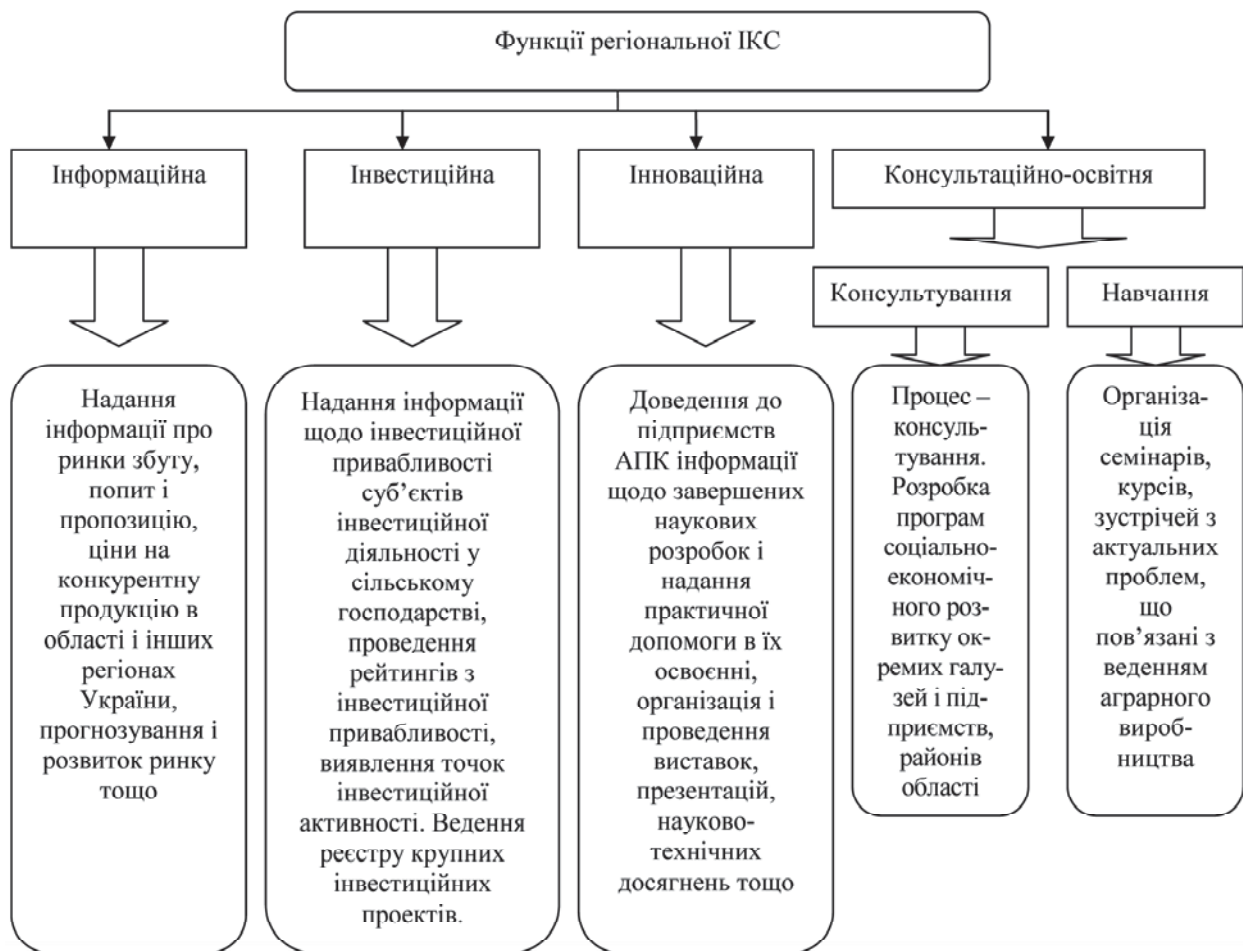

Рис. 2. Основні функції регіональної інформаційно-консультаційної служби

ше, забезпечить відкритість інвестиційної діяльності в галузі, по-друге, стане дієвим інструментом державного регулювання аграрної економіки.

Для формування інформаційно-аналітичної системи необхідно провести ряд заходів:

- провести паспортизацію об'єктів інвестиційної діяльності;
- виявити регіональних пріоритетів і "точок зростання" у сільському господарстві;
- здійснити рейтингову оцінку об'єктів інвестиційної діяльності в системі індикаторів, що визначають інвестиційну привабливість;
- провести типологізація регіонів за однорідними ознаками, що характеризують життєздатність та інвестиційну активність регіонів;
- розробити середньострокову стратегію розвитку для кожної класифікаційної групи;
- розробити і запропонувати електронну версію (ІАС), що дозволить відстежувати трансформації в інвестиційній діяльності в часі і просторі;
- розробити "Інвестиційний атлас сільського господарства регіону".

У інвестиційний паспорт необхідно включити індикатори, що характеризують виробничі можливості і результативність економіки адміністративної одиниці. У ньому має бути надана оцінка стану забезпеченості та використання земельних ресурсів, трудового потенціалу, наявності і використання основних і оборот-

них засобів, стан платоспроможності та фінансової стійкості організацій, а також їх інвестиційна активність.

В умовах ринку різноманітність економічного простору, що передбачає відмінності умов для агробізнесу на селі, формується під впливом комплексу чинників, які повинні бути враховані при розробці програм регіонального розвитку, які повинні послаблювати негативні наслідки.

Програми регіонального розвитку повинні включати наступні заходи:

- оцінку поточного і перспективного стану регіону в результаті реалізації програмних заходів;
- аналіз основних негативних чинників, які першочергово необхідно ліквідувати;
- врахування географічних особливостей регіону;
- врахування потенційних можливостей для використання обмежених ресурсів;
- виявлення полюсів (точок) зростання, які володіють потужним ефектом економічного зростання або застосування методу "економічного ядра". В сільськогосподарському комплексі в якості опорних точок його економічного ядра повинні виступати підприємства переробної та харчової промисловості, які залучають до товарообороту всі ланки продовольчого ланцюжка;
- створення інтегрованих формувань, що забезпечують відносно рівні економічні умови розвитку на

всіх технологічних ланках виробництва кінцевого продукту;

— бюджетне субсидування розвитку і функціонування виробничої та соціальної інфраструктури села у відповідності з мінімальними соціальними стандартами;

— стимулювання розвитку сфери кредитних, страхових, маркетингових, торгово-закупівельних, інноваційних, інформаційно-консультаційних послуг;

— безвідсоткового короткострокового та пільгового довгострокового кредитування підприємств, які забезпечують зайнятість сільського населення в найбільш депресивних регіонах;

— територіальної диференціації податкових і кредитних ставок, субсидій, тарифів та інших форм підтримки з урахуванням рентних умов.

Реалізація сукупності названих заходів у значній мірі сприятиме вирішенню розглянутих складних проблем, які є наслідком територіальної неоднорідності умов підприємництва у сфері агробізнесу. Досягнуте, таким чином, часткове вирівнювання інвестиційної привабливості регіонів дозволить більш активно впливати на територіальне розміщення інвестицій у відповідності з економічними чинниками і створить передумови для зростання ефективності інвестиційної діяльності в сільському господарстві регіону.

Для забезпечення відкритості інвестиційного процесу моніторинг інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання став найважливішою функцією, що створена в сфері ІКС (інформаційно-консультаційної служби), функції якої представлені на рисунку 2.

Разом з тим позитивні результати, що досягнуті за останні роки, з реалізації аграрної політики не повинні нікого спокушати. Заходи оздоровлення економіки торкнулися поки лише невеликої частини сільських товаровиробників. Більшість перспективних проектів у землеробстві і тваринництві знаходяться лише на початку шляху до окупності. Світова фінансова криза змусила деяких провідних виробників м'яса, молока, зерна "заморозити" виконання своїх інвестиційних програм, змусила шукати нові підходи до реалізації аграрної політики.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки, можна відзначити, що участь в інвестиційних процесах АПК різних фінансово-кредитних інститутів і зростання зацікавленості в їх активізації, а також наявність структури управління інвестиційним кредитуванням в АПК, що адекватна новим умовам та дозволяє забезпечити необхідними фінансовими ресурсами і оптимізувати джерела фінансування інвестицій, є невід'ємною умовою ефективною інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств АПК, вирішення ними поточних і довгострокових завдань і більше прискореного розвитку аграрної економіки. Вітчизняному сільському господарству слід розвиватися випереджаючими темпами порівняно із загальносвітовими. У зв'язку з цим зусилля влади мають бути спрямовані на антикризові заходи, а саме: забезпечувати комплексний розвиток сільських територій; усунути фрагментарний характер заходів Державної

цільової програми розвитку української села на період до 2015 року; трансформувати діючу Програму в єдину цільову програму "Комплексний сталий розвиток сільських територій", основною ідеєю якої має стати створення принципово нових сільських поселень ХХІ століття; затвердити Концепцію аграрної політики України та Національну програму розвитку агропромислового комплексу.

Література:

1. Мерзляк А. Сучасні проблеми державного управління в інвестиційній сфері / А. Мерзляк // Державне управління в Україні: реалії та перспективи: зб. наук. пр. / за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — С. 136—142.

2. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Ю.І. Єхануров, В.В. Ковалевський та ін.; за ред. Ю.Г. Козака [та ін.]. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 353 с.

3. Могильний О.М. Державне регулювання аграрного виробництва в період трансформації економіки / О.М. Могильний. — К.: ІАЕ УААН, 2002. — 430 с.

4. Мороз О.О. Інституціональна система аграрної економіки України: монографія / О.О. Мороз. — Вінниця: УНІВЕРСУМ — Вінниця, 2006. — 438 с.

5. Орликовський М. О. Оцінка інвестиційної привабливості аграрного виробництва регіону / М.О. Орликовський // Економіка АПК. — 2007. — № 1. — С. 94—98.

6. Саблук П.Т. Глобалізація і продовольство: [монографія] / П.Т. Саблук, О.Г. Білорус, В.І. Власов. — К.: ННЦ ІАЕ, 2008. — 632 с.

7. Садков В. Методы и механизмы государственного регулирования агропромышленного производства / В. Садков, О. Попова // Общество и экономика. — 2004. — № 3. — С. 66—84.

References:

1. Merzliak, A. (2005), "Modern problems of governance in the investment sphere", *Derzhavne upravlinnia v Ukraini: realii ta perspektyvy*, pp. 136—142.

2. Kozak, Yu. H. (2005), *Mizhnarodni stratehii ekonomichnoho rozvytku* [International economic development strategies], *Tsentr navch. lit.*, Kyiv, Ukraine.

3. Mohyl'nyj, O.M. (2002), *Derzhavne rehuliuвання aharnoho vyrobnytstva v period transformatsii ekonomiky* [State regulation of agricultural production in the period of economic transformation], IAE UAAN, Kyiv, Ukraine.

4. Moroz, O.O. (2006), *Instytutsional'na sistema aharnoi ekonomiky Ukrainy* [Institutional system of agricultural economics Ukraine], UNIVERSUM, Vynnytsia, Ukraine.

5. Orlykovs'kyj, M.O. (2007), "Evaluation of investment attractiveness of the agricultural production of the region", *Ekonomika APK*, vol. 1, pp. 94—98.

6. Sabluk, P.T. (2008), *Hlobalizatsiia i prodovol'stvo* [Globalization and foodstuffs], *NNTs IAE*, Kyiv, Ukraine.

7. Sadkov, V. (2004), "Methods and mechanisms of the state regulation agro-industrial production", *Obshchestvo i jekonomika*, vol. 3, pp. 66—84.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2013 р.